

Nederlands leren in coronatijden

OKAN-LEERLINGEN OP AFSTAND ONDERSTEUNEN IN HUN TAALVERWERVING

De 5 jaar jonge OKAN-werking van HTISA Gent moest net als elk ander onderwijsteam in maart 2020 snel schakelen naar afstandsonderwijs. Het was een uitdaging om verbonden te blijven met alle leerlingen. Wat volgt is een open en eerlijke inkijk in het leven zoals het even was in het voorjaar van 2020.

Nele Desmaele

Leerlingen in OKAN (*Onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers*) klaarstomen voor hun individuele toekomstparcours: het is niet alleen in tijden van corona een uitdaging. Zoveel mogelijk op maat van alle leerlingen werken, zit in het DNA van onze werking. Zo krijgen de leerlingen drie voormiddagen per week Nederlands in een gemengde klas om de diversiteit in onze groep nieuwkomers maximaal te benutten. We maken enkel een onderscheid tussen startgroepen (leerlingen die net zijn begonnen) en doorstroomgroepen (leerlingen die al een basis verworven hebben in de startgroepen).

We zetten hard in op de keuzecomponent. Zo kiest iedereen op maandagnamiddag een keuzevak, gaande van houtbewerking, elektriciteit, aardrijkskunde, geschiedenis tot mode en kinder-

verzorging. Op vrijdagnamiddag kiezen de leerlingen een creatief vak: toneel, dans, film, journalistiek, noem maar op. Na elke vakantie kunnen de leerlingen opnieuw kiezen. Omdat ook de leeftijd een impact heeft, organiseren we elk vak apart voor leerlingen jonger en ouder dan 16, zodat de leerlingen thema's aangeboden krijgen op maat van hun leeftijd. De 16+'ers leren budgetteren en solliciteren, terwijl de jongere leerlingen het hebben over zakgeld en pesten. Taal in de wiskunde krijgen de leerlingen dan weer elk op hun eigen wiskundenniveau, op basis van een niet-talige instaptoets.

SNEL SCHAKELEN VIA DE FACEBOOK-

PAGINA

Toen we in maart noodgedwongen moesten overschakelen op afstandsonderwijs, betekende dat dat we ons plots op een heel andere manier moesten organiseren. Eerst gingen we er nog naïef van uit dat dat iets tijdelijks was. We gingen op zoek naar een kanaal waarmee we onze leerlingen zoveel mogelijk konden bereiken om hun taalvaardigheid toch enigszins op peil te houden. Op onze school werkten we vorig jaar immers nog niet met Smartschool. Na een brainstorm met het team vonden we onze Facebookpagina *OKAN HTISA* op dat moment de beste oplossing om de periode tot de paasvakantie te overbruggen.

Die Facebookpagina draait goed. We posten heel regelmatig foto's van leuke

Over de auteur

NELE DESMAELE

is leerkracht OKAN op Hoger Technisch Instituut Sint-Antonius (HTISA) in Gent.

lesmomenten en activiteiten. Veel leerlingen volgen die pagina ook. We besloten dat kanaal daarom te benutten om de leerlingen zoveel mogelijk Nederlands te laten leren. Elke leerkracht heeft bij ons ook een OKAN-profiel waarmee hij of zij in contact staat met de leerlingen. Die profielen werden gedurende de hele periode van afstandsonderwijs onze sleutel tot contact met de leerlingen.

Elke dag plaatsten we op onze Facebook-pagina een taalopdracht voor die dag. De opdrachten varieerden van 'schrijf een brief naar de bewoners van het rust-huis' tot 'maak een video waarin je een voorwerp beschrijft, de andere leerlingen moeten raden wat het is'. We stimuleerden de leerlingen via chat- en videogesprekken om de opdrachten te maken. Dankzij de vele videogesprekken bleven we goed op de hoogte van hoe het met iedereen ging. Een moeilijkheid die al snel kwam opduiken tijdens deze periode: veel van onze leerlingen konden de oefeningen enkel zien en maken op hun gsm.

NIEUW ACTIEPLAN: DE OKAN-BLOG

Na de paasvakantie bleek dat het afstandsonderwijs nog even zou blijven duren. Tijd om de bestaande werking te evalueren en op basis van de uitkomsten daarvan gericht bij te sturen. Conclusie 1: het chatten en de videogesprekken werkten goed. Conclusie 2: de Facebookopdrachten sloegen aan, maar we bereikten niet iedereen. Conclusie 3: als we langer online moesten blijven werken, dan moest het leerrendement omhoog. Veel van onze leerlingen hadden nog maar 3 maanden te gaan in OKAN. We gingen opnieuw aan het brainstormen en kwamen zo met een nieuw actieplan: een OKAN-blog.

Die blog moest aan enkele voorwaarden voldoen. Hij moest visueel zijn, makkelijk zijn om mee te werken en vooral: de lay-out moest duidelijk blijven op de

gsm. Dat laatste element was voor ons cruciaal als we al onze leerlingen wilden bereiken.

De leerlingen kregen elke dag een opdracht Nederlands in combinatie met één ander vak. We maakten een onderscheid tussen *Start* en *Doorstroom*. Elke opdracht werd ingeleid door een video van een leerkracht. Voor de oefeningen werkten we met Bookwidgets, een ontdekking die we nu niet meer kunnen missen. De leerlingen konden ook op drie vaste momenten de oefeningen samen maken met een leerkracht in een praatbox. Voor de alfaleerlingen, leerlingen die niet of anders gealfabetiseerd zijn, werden er aparte oefeningen gegeven en werden er zelfs online alflessen georganiseerd. Op de blog vonden de leerlingen ook nog extra oefeningen en in het weekend kwam er telkens een leuke opdracht van onze vrijetijdscotch.

Om iedereen zoveel mogelijk te betrekken, werd er een kalender toegevoegd waar iedereen per klas kon kijken welke leerlingen op welke dag de opdrachten gemaakt hadden. Zo gingen de klassen onderling in competitie: welke klas had deze week de meeste opdrachten gemaakt? Het was ook handig voor de ouders om te checken of hun kind de opdrachten wel gemaakt had.

De blog werkte goed en het leerrendement lag een stuk hoger dan met de Facebook-opdrachten. We bereikten bijna al onze leerlingen, vooral omdat we hen echt gingen pushen via chat- en videogesprekken om de oefeningen te maken. Dit was heel intensief, want veel leerlingen hadden een erg onregelmatig ritme. We hielden nauw contact met de ouders en konden zo samen met hen de leerlingen aanmoedigen om de opdrachten te maken.

In juni grepen we de kans om de blog te combineren met een halve lesdag op school. We maakten nieuwe groepen op basis van hun doorstroomrichting, waarin we sterk focusten op spreekvaardigheid, aangezien dat online het moeilijkste te oefenen was. Dankzij de blog konden veel leerlingen toch doorstromen aan het einde van het schooljaar. We zijn heel trots op de inspanningen die we als team samen geleverd hebben om onze leerlingen deze moeilijke periode zo goed mogelijk te laten doorkomen. Gelukkig konden we er nog twee weken zomerschool aan breien om de gemiste lessen zoveel mogelijk goed te maken. Dit schooljaar kunnen onze OKAN-leerlingen gelukkig opnieuw fulltime naar school kan komen, want hoe hard je ook je best doet om online te werken: fysieke lessen op school zijn zowel voor het welbevinden als het leerrendement nog altijd zoveel waardevoller.

Meer weten?

De OKAN-blog is te raadplegen via <https://okanhtisa-blog.webnode.be>. Op Facebook vind je via de pagina OKAN HTISA ook de eerste taalopdrachten terug, en blijf je op de hoogte van de OKAN-werking op de school.

